

Instrukce vrchního ředitele sekce rodinné politiky, sociálních služeb a správních činností ke vstupu sociálních služeb s nadregionálním či celostátním charakterem a zařazování nových kapacit do Sítě B pro rok 2027

1. Úvod

Tato instrukce vrchního ředitele upravuje postup pro poskytovatele sociálních služeb (dále jen „poskytovatel“) s celostátním nebo nadregionálním charakterem ve smyslu § 96 písm. c) zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálních službách“), při jejich zařazování do sítě sociálních služeb s celostátním nebo nadregionálním charakterem (dále jen „Sítě B“), kterou určuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“).

Instrukce dále stanoví postup:

- pro poskytovatele, kteří v roce 2026 čerpají dotaci v souladu s § 104 odst. 1 až 3 písm. a) zákona o sociálních službách v rámci Dotačního programu pro sociální služby s nadregionálním či celostátním charakterem (dále jen „PpB“) a dle této instrukce podávají žádost o zařazení do Sítě B a v roce 2027 budou podávat žádost o dotaci v rámci dotačního řízení za účelem zachování kontinuity financování
- a pro poskytovatele, kteří žádají o zařazení nových sociálních služeb nebo kapacit do Sítě B.

Sítě B bude mít dvě kategorie: základní a dočasnou.

Sítě B bude po jejím vytvoření definována jako dva seznamy – základní Sítě B a dočasná Sítě B. V každém z nich bude uvedeno IČO poskytovatele, název poskytovatele, registrační číslo sociální služby, druh sociální služby, počet zařazených kapacitních jednotek.

Celý popsaný proces pro zařazení do Sítě B se vztahuje jak na sociální služby podpořené dotací v dotačním programu pro sociální služby s nadregionálním či celostátním charakterem (v této instrukci pojmenováno jako „stávající kapacity“), analogicky i pro zařazení nepodpořených kapacitních jednotek (tj. přepočtený úvazek přímé péče/lůžko) pro rok 2026 v rámci PpB (tzv. „nové kapacity“).

V instrukci jsou kapacitou myšleny kapacitní jednotky, o jejichž počet je žádáno v rámci podané žádosti o vstup do Sítě B. Kapacitní jednotkou pro terénní a ambulantní formu sociální služby je jeden přepočtený úvazek přímé péče, pro pobytovou formu sociální služby se jedná o jedno lůžko.

MPSV je oprávněno stanovit, že v daném roce bude možný vstup do Sítě B pouze pro určité druhy služeb, resp. pro určité cílové skupiny.

MPSV je oprávněno stanovit hranici navýšení kapacit Sítě B, může být též stanoveno, že se v daném roce nebude Síť B rozšiřovat.

Podání žádosti o zařazení do Sítě B nezakládá právo na realizaci zařazení do Sítě B (mimo sociálních služeb podpořených v PpB v roce 2026).

Zařazení do Sítě B je nezbytnou podmínkou pro možnost čerpání dotace ze státního rozpočtu, nezakládá však automatický nárok na její poskytnutí ani výši.

Poskytovatel, který žádá o zařazení jím poskytované sociální služby do Sítě B pro rok 2027, je povinen podat žádost do 30. června 2026.

Sociální služby a kapacity, které jsou pro rok 2026 podpořeny v rámci programu PpB, mohou být na základě žádosti poskytovatele a jejího posouzení zařazeny do Sítě B.

Hodnocení podaných žádostí proběhne do 31. srpna 2026. MPSV informuje žadatele o výsledku (zařazení, nezařazení) nejpozději do 15. října 2026.

Pověření k poskytování služby obecného hospodářského zájmu bude vydáváno pro sociální službu zařazenou do Sítě B, a to v rozsahu stanovených kapacit, na 2 roky s platností pro roky 2027 a 2028.

2. Definice pojmů

Pro účely této instrukce se rozumí:

identifikátorem – registrační číslo sociální služby,

přímou prací – činnosti přímo s klientem, např.: pomoc při zvládnutí běžných úkonů (hygiena, jídlo), sociální poradenství, aktivizace a podpora soběstačnosti, krizová intervence, komunikace s klientem a jeho rodinou, dojezdy za klientem,

obložeností – poměr skutečně obsazených kapacit k celkové kapacitě sociální služby za určité období, obvykle v procentech,

nadregionálním charakterem služby – sociální služba působí svým významem a využitím nad rámec jednoho kraje, resp. je využívána klienty alespoň ze tří krajů,

potřebností – jak bude služba ovlivněna (omezena, zrušena apod.), pokud kapacita nebude podpořena,

přímým ohrožením – situace, kdy bezprostředně hrozí vznik závažné újmy na zdraví nebo životě klienta, případně jiných osob.

3. Základní kategorie Sítě B

Základní Síť B tvoří souhrn konkrétních sociálních služeb poskytovaných jednotlivými poskytovateli, které jsou MPSV vyhodnoceny jako prioritní, a to v rozsahu stanovených kapacit.

Do základní kategorie Sítě B může být zařazena registrovaná sociální služba poskytovatele, která je určena pro klienty z celé republiky nebo z více krajů, případně není

vázána na místo pobytu klienta, a současně splňuje alespoň jedno z následujících kritérií (1 až 8):

- a) Telefonická krizová pomoc s celostátní působností, a to především telefonické krizové linky s evropským telefonním číslem 116 a režimem provozu 24/7 a telefonické krizové linky s telefonním číslem začínajícím 800.
- b) Tísňová péče.
- c) Sociální služby pro ojedinělé cílové skupiny (hluchoslepí lidé, neslyšící a nevidomí lidé, lidé s HIV a onemocněním AIDS, vzácná onemocnění, osoby s PAS, osoby s chováním náročným na péči).
- d) Velmi úzce zaměřené sociální služby, které jsou v rámci republiky unikátní (např. odborné sociální poradenství pro zranitelné skupiny v oblasti sexuality, sociální služby spojené s výcvikem asistenčních a vodicích psů).
- e) Služby pro osoby v zařízeních bez vazby na kraj:
 - I. služby s místem poskytování v zařízeních, do kterých jsou osoby umístovány na základě rozhodnutí soudu (zejména věznice, vazební věznice, poskytovatelé lůžkových zdravotních služeb v oboru psychiatrie (psychiatrické nemocnice), školská zařízení, zařízení pro cizince podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (zařízení pro zajištění cizinců nebo centra na podporu integrace cizinců), nebo pro osoby, které opouští náhradní rodinnou péči či ústavní výchovu;
 - II. terapeutické komunity, služby následné péče (pobytová forma, příp. u následné péče, kdy je součástí poskytované služby pobytová i ambulantní forma, lze podpořit i ambulantní formu služby).
- f) Sociální služby pro oběti¹ a pachatele² (původce násilí). Služby pro oběti a pachatele domácího násilí a genderově podmíněného násilí respektují a dodržují Standardy kvality sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím násilím vydané Úřadem vlády, dostupné z [Standardy kvality sociálních služeb pro osoby ohrožené domácím násilím](#) a další relevantní metodické materiály³. Jedná se zejména

¹ V oblasti sociálních služeb se pojem „oběť“ nevyskytuje jako jednotná definice přímo v zákoně o sociálních službách, ale vychází se zejména ze zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, a z praxe sociální práce.

V užším slova smyslu „oběť“ je fyzická osoba, které bylo nebo mělo být trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena škoda nebo nemajetková újma nebo na jejíž úkor se pachatel trestným činem obohatil nebo měl obohatit (§ 2 odst. 2 zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů). V rámci této kategorie mohou být zahrnuty rovněž zvláště zranitelné oběti ve smyslu § 2 odst. 4 uvedeného zákona, zejména oběti obchodování s lidmi, oběti domácího násilí nebo oběti genderově podmíněného násilí.

V širším slova smyslu a pro účely této instrukce se oběti rozumí každá osoba zasažená násilím, zneužíváním nebo jinou krizovou situací, která potřebuje pomoc k ochraně, stabilizaci a zvládnutí dopadů této situace, a to bez ohledu na informační povinnost registrujícího orgánu podle § 82 odst. 7 zákona o sociálních službách.

² Pro účely této instrukce se pachatelem (původcem násilí) rozumí každá osoba, která se dopustila násilného jednání, bez ohledu na to, zda byla za takové jednání pravomocně odsouzena podle trestního zákoníku.

³ Metodické doporučení MPSV k problematice domácího násilí, Standardy kvality sociálních služeb a specializovaných služeb pro oběti domácího a genderově podmíněného násilí, relevantní metodiky Policie ČR a Ministerstva vnitra, vládní strategické dokumenty, jako je Akční plán prevence domácího a genderově podmíněného násilí, a mezinárodní závazky České republiky,

o služby odborné sociální poradenství, azylové domy, domy na půl cesty, krizová pomoc, intervenční centra a sociálně aktivizační služby.

- g) Sociální služby pro cizince včetně občanů EU a osob bez státní příslušnosti ve smyslu zákona č.326/1999 Sb., o pobytu cizinců.
- h) Sociální služby pro osoby s potřebou paliativní péče a pečující osoby, a to zejména pečovatelská služba, osobní asistence, odlehčovací služba a odborné sociální poradenství. Jsou poskytovány terénní, ambulantní i pobytovou formou a jsou určeny osobám s nevyléčitelným onemocněním a jejich blízkým s cílem zajistit důstojný a kvalitní závěr života.
- i) Sociální služby pro duchovní, válečné veterány, přeživší holocaustu.

4. Dočasná kategorie Sítě B

Dočasná kategorie Sítě B slouží pro přechodné zařazení konkrétních sociálních služeb poskytovatelů v rozsahu stanovených kapacit, které nesplňují podmínky pro zařazení do základní kategorie Sítě B. Zařazení do dočasné kategorie je možné nejdéle na 5 po sobě jdoucích let, počítaných od roku, kdy byla sociální služba (kapacita) poprvé do dočasné kategorie zařazena.

5. Žádost o zařazení do Sítě B

Žádost o zařazení do Sítě B podává poskytovatel, který žádá o zařazení jím poskytované konkrétní sociální služby (případně jejich kapacit) do Sítě B, a to i v případě sociálních služeb podpořených v roce 2026 v rámci programu PpB. Žádost musí být doručena nejpozději do 30. června 2026 do datové schránky MPSV (ID datové schránky: sc9aavg). Nebude-li žádost ve stanovené lhůtě doručena, nebude příslušná sociální služba (resp. kapacita) do procesu hodnocení zařazení do Sítě B zahrnuta.

Každá zasláná žádost musí být podána na předepsaném formuláři ve formátu PDF. Přílohy (personální a mzdové tabulky) se ponechávají v původním excelovém formátu.

Oprávnění jednat za žadatele MPSV ověřuje přednostně z úředních evidencí (zejména z veřejných rejstříků a ze základních registrů. Popřípadě agendových informačních systémů), do nichž má přístup. Podklady od žadatele vyžaduje pouze tehdy, pokud oprávnění nelze z úřední evidence ověřit nebo vznikne oprávněná pochybnost o správnosti údajů. Plnou moc žadatel přikládá pouze v případě, že žádost činí osoba odlišná od statutárního orgánu.

5.1 Podání žádosti pro sociální služby, které jsou v roce 2026 podpořeny dotací MPSV pro sociální služby s nadregionálním či celostátním charakterem

- a) Žádost (Vzor A – Stávající) podává poskytovatel výhradně ke své konkrétní sociální službě a s ohledem na její rozsah (kapacitu), ve kterém je již služba podpořena v roce 2026.
- b) U této kategorie (stávající kapacity) není dle zadání vyžadován souhlas krajů/krajských úřadů.
- c) Pro každou sociální službu s jedinečným identifikátorem je nutné podat samostatnou žádost na rozsah služby ve kterém je již podpořena v roce 2026,

a to včetně příloh k žádosti. Žádost se doručuje výhradně datovou schránkou. E – mail lze využít pouze pro informativní zaslání bez právních účinků.

5.2 Podání žádosti pro sociální služby, které nejsou v roce 2026 podpořeny dotací MPSV pro sociální služby s nadregionálním či celostátním charakterem (jedná se o nové kapacity či nové služby)

Tuto žádost budou podávat zcela nové služby, které dosud nejsou podpořeny v roce 2026 z PpB, a také sociální služby, které byly podpořeny v roce 2026 z PpB, ale žádají o navýšení kapacity nad tuto podpořenou kapacitu v rámci PpB roku 2026. Takže v případě, že žadatel plánuje navýšit kapacitu stávající již podpořené služby, vyplní pro navýšení kapacity samostatnou žádost určenou pro nové kapacity (Vzor B).

6. Parametry pro hodnocení podaných žádostí o zařazení do Sítě B

Hodnocení žádostí budou provádět pověřeni odborní pracovníci MPSV.

6.1 Formální hodnocení

Kontrola úplnosti žádosti spočívá v ověření, zda žádost obsahuje všechny povinné náležitosti a přílohy stanovené touto instrukcí. Pokud je žádost neúplná, MPSV vyzve žadatele k doplnění chybějících náležitostí/příloh, nemůže-li si je opatřit z úřední evidence. Lhůta k doplnění činí 5 pracovních dnů ode dne doručení výzvy.

6.2 Věcné hodnocení žádosti pro zařazení stávajících kapacit

MPSV hodnotí žádost z následujících hledisek:

- a) druh sociální služby (identifikátor, kapacita) či cílové skupiny dle kapitoly „Základní kategorie Sítě B“,
- b) efektivita přímé práce; za efektivní MPSV považuje využití 60 %⁴ ročního časového fondu pracovníků přímé péče na přímou práci. Tento parametr nemusí být dodržen u pedagogických pracovníků, jejichž podíl přímé práce na celkové časové dotaci je stanoven,
- c) dodržení obložnosti; tento parametr se sleduje pouze u pobytových forem sociálních služeb, je nutno dodržet obložnost ve výši 90 %⁵ kapacity sociální služby,
- d) průkaznost nadregionálního dopadu a analýzy rizik pro klienty, v případě nezařazení,
- e) a celkové náklady sociální služby a kapacita sociální služby v letech 2025, 2026 a 2027.

6.3 Věcné hodnocení žádosti pro zařazení nových kapacit

⁴ Poskytovatel je povinen evidovat dobu poskytnuté přímé péče klientovi; uvedených 60 % je vypočteno jako podíl evidované přímé péče a celkového fondu pracovní doby po odečtu zákonných důvodů nepřítomnosti v zaměstnání (např. dovolená, pracovní neschopnost apod.)

⁵ Celkový počet využitelných klientodnů (klient/den) v pobytových zařízeních je vypočten jako násobek kapacity (počet lůžek) krát počet dní v roce. Obložnost ve výši 90 % znamená splnění 90 % tohoto parametru.

MPSV hodnotí žádost z následujících hledisek:

- a) druh sociální služby (identifikátor, kapacita) či cílové skupiny dle kapitoly „Základní kategorie Sítě B“,
- b) **kritérium historie a existence služby** – služba, která již prokazatelně existuje a funguje, bude zvýhodněna oproti záměrům na vznik zcela nových služeb,
- c) **kritérium subsidiarity a vztahu ke krajům** - § 95 a § 96 zákona o sociálních službách stanovuje kraji povinnost zjišťování potřeb poskytování sociálních služeb osobám nebo skupinám osob na svém území kraje a následné zajištění dostupnosti poskytování sociálních služeb na svém území v souladu se střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb; MPSV jako nadřízený správní orgán vstupuje do procesu tehdy, kdy kraj prokazatelně není schopen službu zajistit. Pokud krajský úřad v potvrzení uvede pouze obecné důvody (např. nedostatek finančních prostředků), MPSV žádost zamítne. Krajský úřad uvede důvody, proč je pro něj efektivnější, aby službu finančně podpořilo MPSV (např. extrémní úzká specializace, klienti z celého ČR bez možnosti regionálního ukotvení).
- d) **kritérium potřeby** – žadatel musí prokázat, jak bude služba ovlivněna (omezena, zrušena apod.), pokud kapacita nebude podpořena. Pokud neexistuje přímé ohrožení cílové skupiny (např. klienti mohou využít jinou dostupnou službu v regionu), či je službu povinný zajistit kraj, nebude žádost schválena.
- e) **kritérium ekonomické přiměřenosti a personální garance:**
 - Plánované mzdy musí odpovídat standardům v oboru⁶.
 - MPSV posuzuje, zda je žadatel schopen při navýšení kapacity reálně sehnat odborný personál v souladu s požadavky dle § 110 zákona o sociálních službách a registrací sociální služby.
 - Efektivita přímé práce – za efektivní MPSV považuje využití 60 % ročního časového fondu pracovníků přímé péče na přímou práci. MPSV za přímou práci považuje čas strávený prací s klientem a čas strávený úkony ve prospěch klienta. Tento parametr nemusí být dodržen u pedagogických pracovníků, jejichž podíl přímé práce na celkové časové dotaci je stanoven Nařízením vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé pedagogické činnosti a o podmínkách snížení této činnosti ředitelům škol a školských zařízení.
 - Dodržení obložnosti – tento parametr se sleduje pouze u pobytových forem sociálních služeb, je nutno dodržet obložnost ve výši 90 % kapacity sociální služby.
 - Průkaznost nadregionálního dopadu a analýzy rizik pro klienty, v případě nezařazení.
 - Celkové náklady sociální služby a kapacity sociální služby v letech 2025, 2026 a 2027.

⁶ www.ispv.cz

6.4 Hodnotící škála – stávající kapacity

Zásadním ukazatelem je parametr Druh sociální služby či cílové skupiny dle kapitoly „Základní kategorie Sítě B“, na základě toho budou stávající podpořené kapacity (lůžka či přepočtené úvazky přímé péče) v roce 2026 z PpB rozčleněny do základní a dočasné Sítě B. Výstupem hodnocení stávajících kapacit tedy bude Základní Sít B/Dočasná Sít B včetně počtu kapacitních jednotek přijatých do dané kategorie Sítě B.

V případě, pokud stávající služba s příslušnou kapacitou podpořenou v roce 2026 v PpB splňuje alespoň jedno z kritérií uvedených v kapitole 3, bude sociální služba zařazena do základní Sítě B. V opačném případě bude zařazena do dočasné Sítě B.

6.5 Hodnotící škála – nové kapacity

- a) Druh sociální služby či cílové skupiny dle kapitoly „Základní kategorie Sítě B“ – nutná podmínka, která musí být splněna. V případě jejího nesplnění se již nepokračuje v hodnocení.
- b) **Kritérium historie a existence služby** – již existující služba 1 bod, zcela nová služba bez historie 0 bodů.
- c) Nové kapacity – rozšíření stávajících kapacit 1 bod, zcela nové kapacity (nové služby) 0 bodů.
- d) **Kritérium subsidiarity a vztahu ke krajům** – pokud nebude doloženo minimálně od 3 krajů jasné stanovisko krajského úřadu, nepokračuje se v hodnocení žádosti a žádost je vyřazena, jedná se o zásadní podmínku, kterou je nutno splnit.
- e) **Kritérium potřeby** – hodnotitel uzná prioritní potřebnost za 1 bod, nepotřebnost 0 bodů.
- f) **Kritérium ekonomické přiměřenosti a personální garance:**
 - Plánované mzdy musí odpovídat standardům v oboru.
 - MPSV posuzuje, zda je žadatel schopen při navýšení kapacity reálně sehnat odborný personál.
 - Efektivita přímé práce – za efektivní MPSV považuje využití 60 % ročního časového fondu pracovníků přímé péče na přímou práci. MPSV za přímou práci považuje čas strávený prací s klientem a čas strávený úkony ve prospěch klienta – dodrženo 1 bod, jinak 0 bodů.
 - Dodržení **obložnosti** – tento parametr se sleduje pouze u pobytových forem sociálních služeb, je nutno dodržet obložnost ve výši 90 % kapacity sociální služby – obložnost min. 90 % 1 bod, jinak 0 bodů.
 - Průkaznost **nadregionálního dopadu** a analýzy rizik pro klienty v případě nezařazení.

Celkové náklady sociální služby a kapacity sociální služby v letech 2025, 2026 a 2027– možnost (nikoliv nutnost) udělit až 3 body (za každý rok 1 bod). Pro sociální služby pobytové formy je kapacitou užitou pro vyhodnocení nákladovosti počet lůžek. Pro sociální služby terénní či ambulantní formy poskytování, u kterých je s klientem uzavírána písemná smlouva, je pro výpočet

nákladovosti za kapacitu považován počet klientohodin⁷. Pro sociální službu tísňová péče je za kapacitu pro výpočet nákladovosti sociální služby považován počet klientodnů.

7. Postup po ukončení hodnocení podaných žádostí o zařazení stávajících/nových kapacit do Sítě B (základní/dočasné) pro rok 2027

Hodnotitelé na základě svých hodnocení navrhnou v případě posuzování stávajících kapacit zařazení do základní či dočasné Sítě B včetně výše kapacitních jednotek.

V případě hodnocení žádostí o zařazení nových kapacit navrhne MPSV zařazení/ nezařazení včetně příslušné výše kapacitních jednotek.

Poté je vytvořen seznam pořadí sociálních služeb podle počtu bodů od nejvyššího k nejmenšímu včetně výše kapacitních jednotek. V souladu se stanovením MPSV, o kolik procent kapacitních jednotek je možno navýšit základní Sít B v daném roce, MPSV schválí návrh kapacit určených pro rozšíření základní Sítě B.

Následně budou odeslány žadatelům dopisy s informací o výsledku jejich žádosti, a to nejpozději do 15. října 2026.

Přílohy:

P1_Žádost stávající vzor A

P2_Žádost nové vzor B

P3_Příloha_personální_a_mzdové_náklady_2027_STÁVAJÍCÍ

P4_Příloha_personální_a_mzdové_náklady_2027_NOVÉ

P5_Potvrzení KÚ o nadregionální potřebnosti

P6_Statistická data_STÁVAJÍCÍ

P7_Statistická data_NOVÉ

⁷ „Klientodny“ a „klientohodiny“ jsou užívány pro výpočet celkových nákladů a zhodnocení jejich efektivity,